

Prenova le počasi napreduje

Prenova ni le stvar občin Center ampak vsega mesta, so med drugim menili delegati na seji zbora združenega dela skupščine občine Center, ko so obravnavali gradivo z naslovom »Nekatera vprašanja prenove stavb in komunalne infrastrukture«. Prenova še vedno zastaja za planom, so menili v razpravi.

Zbor združenega dela je izrazil zahtevo, da zagotovimo pri financiranju prenove kar največjo ažurnost. Izvršnemu svetu občinske skupščine so

sklenili predlagati, da temeljito prouči pripombe, ki jih je v zvezi z obravnavano problematiko naslovlilo na skupščino predsedstva občinske kon-

ference SZDL. Iz teh pripomb med drugim povzema zahtevo, naj komite za urejanje okolja čimprej preskrbi prostorske ureditvene akte tudi za področje starega mestnega jedra, ker je brez teh dokumentov nemogoče izvajati še tako dobro zastavljen program kompleksne prenove. Dogovoriti se moramo za prednostni vrstni red, pri čemer pa moramo kot prvo upoštevati grajsko pobočje, ki grozi, da se bo zrušilo na hiše pod njim.

Nad vse zaskrbljujoči izvozni rezultati niso vzpodbudili delegatov zbora združenega dela, da bi se oglasili v razpravi. Izvoz na konvertibilno področje je namreč v letu 1986 upadel kar za 18 odstotkov v primerjavi z letom 1985. V prvih mesecih letošnjega leta se to gibanje nadaljuje. Delegati so v zvezi s tem sklenili zahtevati od gospodarske zbornice, da nadaljuje s pobudami za spodbujanje izvoza in tvorno sodeluje pri oblikovanju predpisov na tem področju.

OO ZSMS v KS le na papirju

O problematiki vključevanja mladih je bilo že mnogo napisanega, narejenega pa le malo. Problem se vleče že dlje časa. Ali je na obzorju kaka nova rešitev, o tem smo povprašali predsednika ZSMS občine Center Marka Goloba.

Povedal nam je, da so ob zadnjem kongresu temeljito obravnavali ta problem in so tako ločili med vaskimi, mestnimi in primestnimi KS. Največji problem je delovanje v mestnih KS, kjer delovanja OO ZSMS praktično ni, temveč je le bolj na papirju. Tako konkretno v občini Center deluje od dvanajstih OO ZSMS v KS le ena sama. To je dovolj zgovoren podatek, ki nam daje slutiti, da je stanje res zastrašujoče. Prav zaradi tega vodstvo meni, da bi morali združiti vse mlade, iz vseh mestnih kot tudi primestnih KS v eno centru. Torej mladi z različnimi interesi naj bi bili ena celota in kot poskus se je rodil CIDM (Center interesnih dejavnosti mladih). CIDM si je pripravil res velike načrte, ki pa jih zaenkrat še v celoti ne more uresničevati, zaradi prostorskih težav. Torej OO ZSMS v KS ne bo več, vendar pa to ni tako velika škoda, saj so se mladi v KS otepal s prostorskimi kakor tudi drugimi težavami.

Prej teritorialno razdrobljena dejavnost mladih po KS naj bi se sedaj povežala v CIDM. To pa pomeni večjo povezavo med mladimi. Zatorej ne gre žalovati nad (ne)dejavnostjo mladih in OO ZSMS v KS, saj se odpirajo nove perspektive.

SEJA PREDSEDSTVA OK SZDL

Mladi morajo dobiti svoj prostor

Če bi več govorili o drugih dveh točkah, potem najbrž tudi do prve ne bi prišlo. To misel je izrekla mladinka na skupni seji predsedstva OK SZDL in CK ZSMS, ko je tekla beseda o prostovoljnem mladinskem delu in kulturni dejavnosti mladih. Prva točka dnevnega reda skupne seje pa je bila namenjena žgočim družbeno-političnim vprašanjem v zvezi z nekaterimi stališči nekaterih avtorjev v Novi reviji, osnutkom plakata za dan mladosti in drugim. Vsebinska izrečene misli pa je pomenila tole: če mladi ne bi bili toliko prepuščeni sami sebi, če bi jim posvečali več pozornosti in če bi jim omogočili bolj tvorno vključevanje v družbeno dogajanje na vseh področjih, potem najbrž tudi družbenogospodarska kriz v današnjem času ne bi bila tako težka, kot je.

Mladinsko prostovoljno delo je že dalj časa v zastoju in zato je umestno iskati nove oblike. Med drugim naj bi ponudili mladini takšne oblike prostovoljnega dela, v katerih bi prišla do izraza njihova ustvarjalnost in pri starejših tudi poklicna sposobnost.

Mladi iščejo med drugim možnost za tvorno preživljanje prostega časa in mnogi med njimi se uspešno vključujejo v razna društva. Kljub temu pa nastajajo problemi prostorske in finančne narave. Zaradi tega se je izoblikovala misel, da bi ustanovili center za interesne dejavnosti mladih, vendar pa moramo zanj najti ustrezne prostore. Predsedstvo OK SZDL se je odločno zavzelo za pomoč mladim in je sklenilo zahtevati od

občinskega izvršnega sveta naj v najkrajšem možnem času ugotovi, kje bi lahko ponudili mladim ustrezne prostore za njihovo delovanje.

Prva točka skupne seje predsedstva OK SZDL in OK ZSMS, je bila, kot smo že v uvodu povedali, namenjena političnim vprašanjem današnjega časa, ki so nastala predvsem z zapleti okrog plakata za dan mladosti ter nekaterimi stališči nekaterih avtorjev v 57. številki Nove revije. Med drugim so menili, da gre za usklajeno akcijo vseh sil, ki menijo, da je zdaj ugodna priložnost, da zrahljajo našo družbo. Tako ni slučaj, da so se hkrati pojavili problemi okrog štafete mladosti, predlogi za civilno sluzenje voja-

škega roka, razglabljanje o tako imenovani civilni družbi, prispevki v Novi reviji in zamisel o ustanovitvi tako imenovanega sklada solidarnosti.

V zvezi s tem so na seji še poudarili, da v resnici posvečamo premalo pozornosti mlademu rodu, ki išče odgovore na številna odprta vprašanja, mi pa nanje nismo pripravljani. Predvsem moramo opremiti naše pedagoge z resnicami, s katerimi lahko uspešno pojasnimo mladim vse kar jih zanima.

Ob vsem tem pa je bilo na seji slišati misel, da v nobenem primeru ne moremo omejevati demokratizacije, saj je prav to dejstvo tisto, ki onemogoča desničarskim silam uspešno nastopanje. Prav zaradi demokratizacije našega življenja izgubljajo nasprotniki naše družbene usmeritve veter, ki napihuje njihova lastna jadra in morajo zato najti ekscese za nadaljevanje svojega razdiralnega dela.

Na seji so poudarili, da Nova revija ponuja slovenskemu narodu v bistvu vrnitev nazaj v tisto okolje, ki ga je že prešel in obvladal. Po drugi strani pa so menili, da Novi reviji vendarle ne kaže posvečati preveč pozornosti, saj bi morali predvsem razmišljati o tem, kako naj bi hitreje odpravili gospodarske težave, s katerimi se dnevno srečujemo.

N. I.

Jubilantova zahvala

V dnevnikih časopisih smo prebrali, da je naš krajan Jožef Čuden praznoval te dni zavidljivo visok jubilej – stoti rojstni dan. Ob tej priložnosti ga je sprejel tudi predsednik občinske skupščine Borut Plavšak. O njem je bilo že precej napisanega, zato danes objavljamo kopijo njegove zahvale, ki jo je naslovil na borčevsko in upokojensko organizacijo v krajevni skupnosti Gradišče.

Gradišče 18. 3. 1984

Ljubiči B. NOV in verna upokojencev
Gradišče Pimska 24.

Prav lepa hvala vam za lepo bogato darilo s katerim ste me večeraj obdarovali za moj 100 letni rojstni dan. Kelo sem bil vesel tega lepega darila. Za večeraj sem bil tudi povabljen da naj pridem k njim od zastopnikov občine Center da naj pridem. In to sem prisel k njim so me lepo prijazno sprejeli in mi vsočili za moj 100 letni rojstni dan. Me tudi obdarovali. Med seboj smo se precej pogovarjali o gospodarski in mojemu življenju in me na marsikaj spraševali.

Tovariši lepa hvala hvala vam za darilo in jaz moja gos področja želiva vam vsem hvalim ki ste me obdarovali da bi bili še mnogi let zdravi srečni in zadovoljni in imeli dober uspeh pri svojih organizacijah. Vas vse skupaj lepa tovarišta poudarjajo vso prijatelj Jožef Čuden

Ulfka Sator

Razmišljanja ob začetku razprav o spremembah ustave SFRJ

Kot vse kaže, je razprava o spremembah ustave že polno zažvela. Po javni razpravi o kritični analizi delovanja političnega sistema socialističnega samoupravljanja je postalo vsem jasno, da se bo potrebno za uveljavitev v tej javni razpravi in v sami kritični analizi podanih ugotovitev lotiti tudi sprememb ustave. Ker je potrebno doseči za odločitev spreminjanja ustave soglasje vseh republik in avtonomnih pokrajin, je predsedstvo SFRJ dalo pobudo za spremembo ustave SFRJ, v katerega je zajelo vsa vprašanja, ki naj bi bila obravnavana v široki javni razpravi. Predvidoma bo teklo postopek celih 16 mesecev, od tega 4 mesece v obliki najširše javne razprave.

Tri skupine različnih mnenj

Že ob javni razpravi o kritični analizi so se mnenja o osnovnih vprašanjih pogosto križala. Dokaj številni so bili razpravljalci, ki so menili, da so sedanja ustavna načela in usmeritve dovoljna, vprašljiva pa je praksa,

ki je često spregledovala ustavne usmeritve in s tem pripeljala v znane težave v družbeno ekonomskem sistemu. Po njihovem mnenju so v sedanji ustavi dane zadostne usmeritve, ki pa jih v praksi nismo izvajali ali pa smo se celo odmikali od njih. To je privedlo do kriznega obdobja tako ekonomskega kot tudi v nadgradnji. Drugo skupino so tvorili zagovorniki temeljite spremembe ustave, ki je po njihovem gledanju preveč vizionarska in ne upošteva materialnih in družbenih pogojev sedanjosti. Kot tretjo skupino moram omeniti še tiste, ki jim socialistična, samoupravna naravnana in federativno oblikovana Jugoslavija ni po volji. Trdijo, da je federalizem oblika centralizma, samoupravljanje le utopija ali celo zaslon, za katerim poskuša uzurpiran režim ohraniti svojo oblast, socializem pa sistem, ki v svoji skoraj 70-letni zgodovini ni mogel dokazati svoje življenjske sposobnosti.

Raznolikost pogledov zajema torej izred-

no širok spekter, v katerega se poskušajo vsiliti celo ostanki političnih pojmovanj, ki so bili med NOV in socialistično revolucijo poraženi. Prav slednji poskušajo izrabiti našo široko odprtost in pripravljenost za demokratično razpravo, za miniranje obstoječe družbene ureditve.

Različnost pojmovanj zahteva poglobljen dialog med nosilci posameznih pojmovanj. Demokratičnost naše samoupravne socialistične družbe ga ne samo dovoljuje, ampak ga tudi zahteva. Razumljivo pa moramo ta dialog usmerjati v iskanje odgovorov na aktualna družbena vprašanja, v iskanje rešitev za izhod in sodobnih zagat. V nobenem primeru pa si kot družba, ki je z milijonskimi žrtvami izbojevala socialistični značaj družbene ureditve in federativno državno ureditev, ki temelji na enakopravnosti vseh narodov v njej, ne moremo dovoliti odpiranja vprašanj, ki smo jih v svoji zgodovini obvladali in razrešili.

Zaradi navedenega je potrebno podpreti pobudo predsedstva SFRJ, da s spremembami ustave ne posegamo v spreminjanje temeljev naše družbene ureditve, ki jih predstavljajo socialistični samoupravni sistem, federativna ureditev države in neuvrščena zunanja politika. To pa so ugotovitve, ki smo jih tudi v Sloveniji sprejeli kot stalnico našega družbenega razvoja in tvorijo izhodišče za javno razpravo o spremembah ustave tako zvezne kot tudi republiške.

Vprašanja okrog suverenosti republik

V dosedanjih razpravah je bila že prisotna težnja, da je potrebno ustavni tekst skriti, ker je sedanja ustava preobširna in često podrobno ureja zadeve, ki po svoji vsebini niso ustavnega značaja, povzročajo pa nepreglednost ustave in često tudi različna tolmačenja ali pa zaradi svoje podrobnosti onemogočajo sprotne prilagoditve družbenim potrebam. Ta pripomba je vsekakor vredna upoštevanja in jo bo veljalo imeti pri konkretnih predlogih za spremembo ustave stalno pred očmi. Vendar pa samo skrajšanje ne more pomeniti posplošenja načel, zaradi česar bi lahko prišlo do dvoumljenja, kaj ustavna določba dejansko opredeljuje. Racionalnost in dolžina posa-